

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL 2023–2027 M. SUSIETOSIOS PAJAMŲ PARAMOS UŽ MĖSINIUS GALVIJUS, AVIS IR OŽKAS ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2023 m. vasario 24 d. Nr. 3D-101
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 8 straipsniu, 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/648, 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1408, 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaiciavimo, 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3 punktu, 2022 m. lapkričio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272, kuriuo patvirtinamas Lietuvos 2023–2027 metų BŽŪP strateginis planas, pagal kurį teikiama iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai finansuojama Sąjungos parama,

t v i r t i n u 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už mėšinius galvijus, avis ir ožkas administravimo taisyklės (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2023 m. vasario 24 d.
įsakymu Nr. 3D-101

2023–2027 M. SUSIETOSIOS PAJAMŲ PARAMOS UŽ MĖSINIUS GALVIJUS, AVIS IR OŽKAS ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už mėšinius galvijus, avis ir ožkas administravimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/648 (toliau – reglamentas Nr. 2021/2015), 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1408 (toliau – reglamentas Nr. 2021/2116), 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų, taikymo ir apskaičiavimo (toliau – reglamentas Nr. 2022/1172), 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (toliau – reglamentas Nr. 2022/1173), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3 punktu ir 2022 m. lapkričio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272, kuriuo patvirtinamas Lietuvos 2023–2027 metų BŽŪP strateginis planas,

pagal kurį teikiama iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai finansuojama Sąjungos parama (toliau – Strateginis planas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2024-03-25, paskelbta TAR 2024-03-25, i. k. 2024-05291

2. Taisyklių tikslas – nustatyti 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už mėsinius galvijus, avis ir ožkas, kuria palaikomos mėsinių galvijų, avių ir ožkų laikytojų pajamos, didinamas ūkių konkurencingumas ir tvarumas bei gerinama produkcijos kokybė, skyrimo tvarką ir reikalavimus.

3. Susietosios pajamų paramos išmokos už mėsinius galvijus, avis ir ožkas (toliau – išmokos) mokamos vieną kartą per metus iš Europos žemės ūkio garantijų fondo lėšų, remiantis reglamento Nr. 2021/2115 85 straipsnio nuostatomis.

4. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Avis** – mėsai ir (ar) pienui, ir (ar) veislei laikoma (-as) mėsinės ar pieninės veislės avis (avinas), kelių mėsinių veislių ar kelių pieninių veislių, ar pieninės ir mėsinės veislės avių mišrūnas.

4.2. **Mėsinis galvijas** – mėsai ir (ar) veislei laikomas mėsinės veislės galvijas, kelių mėsinių veislių ar pieninės ir mėsinės veislės galvijų mišrūnas.

4.3. **Ožka** – pienui ir (ar) mėsai, ir (ar) veislei laikoma (-as) pieninės ar mėsinės veislės ožka (ožys), kelių pieninių veislių ar kelių mėsinių veislių, ar pieninės ir mėsinės veislės ožkų mišrūnas.

4.4. **Žemės ūkio valda** (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (ar) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisinaisiais, technologiniais ir ekonominiais santykiais.

4.5. **Žemės ūkio valdos valdytojas** (toliau – valdos valdytojas) – žemės ūkio ar alternatyviaja veikla užsiimantis fizinis asmuo, įregistruotas Lietuvos Respublikos gyventojų registre, arba juridinis asmuo, įregistruotas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, nuosavybės, nuomos, panaudos teise ar kitais pagrindais valdantis žemės ūkio valdą arba tuo atveju, kai šią valdą naudoja keli partneriai, paskirtas vadovauti jungtinei veiklai žemės ūkio valdos partnerių rašytiniu tarpusavio susitarimu.

5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos reglamente Nr. 2021/2115 ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI SUSIETOSIOS PAJAMŲ PARAMOS IŠMOKAI GAUTI

6. Išmokos mokamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre registruotiems žemės ūkio valdų (toliau – valda) valdytojams, atitinkantiems visus šiuos reikalavimus:

6.1. kurie einamaisiais metais pateikė Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paraiškas gauti paramą už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus pagal Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Paraiška), ir šiose Paraiškose nurodė, jog prašo skirti išmokas už visus valdoje laikomus valdos valdytojo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario mėšinius galvijus ir (arba) avis, ir (arba) ožkas;

6.2. už valdoje einamaisiais metais laikotarpiu nuo sausio 15 d. iki gruodžio 31 d. nepertraukiamai išlaikytas ne mažiau nei 30 kalendorinių dienų iki paskutinės laikymo dienos (toliau – ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpis) savo ir (ar) valdos partnerio (-ių), ir (ar) šeimos narių vardu nustatyta tvarka Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) įregistruotas ir suženklintas ne jaunesnes kaip 60 kalendorinių dienų amžiaus avis ir (ar) ožkas bei (ar) ne jaunesnius nei 12 mėn. amžiaus mėšinius galvijus. Mėšiniai galvijai ir (ar) avys, ir (ar) ožkos turi būti ŪGR įregistruoti iki einamųjų metų lapkričio 30 d.;

6.3. išmoka pagal einamaisiais metais pateiktą paraišką už tą patį mėšinį galviją, avį ir ožką gali būti skiriama tik vieną kartą. Jeigu mėšiniai galvijai ir (arba) avys, ir (arba) ožkos buvo parduoti (ar dovanoti) kitam laikytojiui, pardavėjui (dovanojusiajam asmeniui) išmokos neskiriamos. Šių ūkinių gyvūnų pirkėjas (dovanos gavėjas) gali pretenduoti į išmokas, jei atitinka visas šiose taisyklėse numatytas išmokų skyrimo sąlygas;

6.4. išmoka pagal einamaisiais metais pateiktą paraišką už mėšinį galviją ir (ar) avį, ir (ar) ožką gali būti skiriamos valdos valdytojiui, jei, pasibaigus numatytam išlaikymo laikotarpiui, nurodytas ūkinis gyvūnas nugaišo, buvo paskerstas savo reikmėms arba parduotas skerdyklai, išvežtas į kitą Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybę narę ar eksportuotas į trečiąją šalį (paties valdos valdytojo ar jo partnerio, ar šeimos nario arba parduotas prekyautojiui galvijais, avimis ir (ar) ožkomis arba galvijų, avių ir (ar) ožkų surinkimo centrui, kuris šiuos ūkinius gyvūnus išvežė į kitas ES valstybes nares, arba galvijų, avių ir (ar) ožkų karantino punktui, kuris šiuos ūkinius gyvūnus eksportavo į trečiąsias šalis) arba einamųjų metų gruodžio 31 d. buvo registruotas ŪGR valdos valdytojo ar jo partnerio, ar šeimos nario vardu ir jei

duomenys apie nurodyto ūkinio gyvūno perkėlimą ir (ar) kaitą ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpiu buvo registruoti ŪGR Apraše nustatytais terminais ir būdais.

Jei prekiautojas ūkiniais gyvūnais arba galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų surinkimo centras, eksportuojantis ūkinius gyvūnus, yra ir ūkinių gyvūnų laikytojas, atitinkantis šiose taisyklėse numatytus reikalavimus paramai gauti, parama skiriama prekiautojui ūkiniais gyvūnais arba galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų surinkimo centrui, eksportuojančiam ūkinius gyvūnus, o tuo atveju, jei neatitinka šių reikalavimų, parama skiriama prieš tai buvusio ūkinio gyvūno laikytojo valdos valdytojui.

7. Išmokos dydžiai už mėšinius galvijus diferencijuojami pagal laikomo galvijo mėsinės veislės kraujo laipsnio dalį:

7.1. išmokos už mėšinius galvijus, kurių mėsinės veislės kraujo laipsnio dalis siekia 51 ir daugiau proc.;

7.2. išmokos už mėšinius galvijus, kurių mėsinės veislės kraujo laipsnio dalis nesiekia 51 proc.

8. Valdų valdytojams, kurių valdoje einamaisiais metais produktyvumo tyrimų vykdytojo, turinčio leidimą teikti mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimus pagal Leidimų teikti mėšinių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 282 „Dėl Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas išdavimo taisyklių patvirtinimo“, arba grynaveislių veislinių gyvūnų veisimo organizacijos (toliau – produktyvumo tyrimų vykdytojas) buvo atlikti grynaveislių mėšinių veislių galvijų privalomi svėrimai, vieną kartą per mėsinio galvijo gyvenimą mokamas 6 Eur susietosios pajamų paramos išmokos priedas už kiekvieną kontroliuojamą mėšinį galviją, su sąlyga, kad duomenys apie atliktus privalomus svėrimus ne vėliau, kaip einamųjų metų gruodžio 31 d., nustatyta tvarka buvo įregistruoti Ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemoje. Šis nustatyto dydžio susietosios pajamų paramos išmokos priedas už kiekvieną kontroliuojamą mėšinį galviją mokamas, jei valdytojas ir jo valdoje laikomi jo paties ir (arba) partnerio, ir (arba) šeimos nario mėsiniai galvijai atitinka visus šių taisyklių 6 punkto reikalavimus.

9. Išmokos už mėšinius galvijus, avis ir ožkas valdos valdytojams pradedamos mokėti nuo kitų metų kovo 1 d. ir turi būti išmokėtos ne vėliau kaip iki kitų metų birželio 30 d.

10. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi ne vėliau kaip iki kitų metų vasario 10 d. atskiru žemės ūkio ministro įsakymu, gavus informaciją iš valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro (toliau – Centras), nurodytą šių taisyklių 15.4 papunktyje.

11. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), patvirtinusi tikslus išmokų dydžius, apie tai raštu informuoja Centrą, Agentūrą ir Lietuvos savivaldybių asociaciją.

12. Valdų valdytojai ir jų valdos partneriai bei (ar) šeimos nariai privalo laikytis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), reikalavimų.

13. Valdų valdytojai ir jų valdos partneriai bei (ar) šeimos nariai privalo laikytis Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 m., aprašo (toliau – Valdymo reikalavimai) ir Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo (toliau – GAAB reikalavimai) nuostatų, patvirtintų atskirais žemės ūkio ministro įsakymais.

14. Išmoka neskiriama:

14.1. valdos valdytojui, kuris pats arba jo sutuoktinis yra patvirtinti paramos gavėjas pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, vykdamas tęstinius įsipareigojimus pagal šiame papunktyje išvardytas priemones;

14.2. valdos valdytojui už mėsinį galviją ir (ar) avį, ir (ar) ožką, jeigu duomenys apie ūkinio gyvūno perkėlimą ir (ar) kaitą ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpiu registruoti ŪGR pavėluotai (viršijus 7 kalendorinių dienų terminą, nustatytą Apraše);

14.3. valdos valdytojui, deklaravusiam mažiau negu 1 ha žemės ūkio naudmenų ploto, kai susumavus išmokų dydžius už visus potencialiai tinkamus gauti susietajai paramai ūkinius gyvūnus (mėsinius galvijus, ir (arba) avis ir arba ožkas) apskaičiuota paramos suma nesiekia 100 Eur sumos.

III SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO IR APDOROJIMO TVARKA

15. Centras:

15.1. ne vėliau kaip iki sausio 10 d. elektroninėmis priemonėmis teikia Agentūrai duomenų apie valdos valdytojus, pretenduojančius gauti susietosios pajamų paramos išmokas už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu laikytus ir atitikusius taisyklėse nustatytus reikalavimus mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, suvestinę, užpildytą pagal šių taisyklių 1 priede nustatytą formą;

15.2. gavęs iš Agentūros šių taisyklių 16.1 papunktyje nurodytus sąrašus, ŪGR sudaro juose nurodytiems valdų valdytojams ir (ar) partneriams, ir (ar) šeimos nariams priklausančius tinkamų paramai gauti mėsinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų sąrašus ir juos pateikia Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT);

15.3. pasibaigus einamųjų metų paraiškų teikimo laikotarpiui, per 10 d. d. savivaldybėms pateikia duomenis apie valdos valdytojus, kurie Paraiškose nepažymėjo, jog prašo skirti išmoką už visus valdoje laikomus valdos valdytojo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario mėsinius galvijus ir (arba) avis, ir (arba) ožkas;

15.4. gavęs iš ŽŪM informaciją apie ES skirtas 2023–2027 m. išmokų už mėsinius galvijus, avis ir ožkas lėšas (šią informaciją ŽŪM pateikia iki kitų metų sausio 5 d.), vadovaudamasis Susietosios pajamų paramos išmokų dydžių už ūkinius gyvūnus apskaičiavimo metodika, patvirtinta atskiru žemės ūkio ministro įsakymu, apskaičiuoja išmokų už mėsinį galviją, avį ir ožką dydžius ir iki kitų metų sausio 20 d. raštu ir elektroniniu paštu pateikia ŽŪM suvestinę, užpildytą pagal šių taisyklių 2 priede nustatytą formą;

15.5. gavęs iš ŽŪM atskiru žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintus tikslus išmokų už mėsinius galvijus (diferencijuotus pagal mėsinės veislės kraujo laipsnį ir įvykdytus produktyvumo tyrimus), avis ir ožkas dydžius, per 5 d. d. nuo minėto įsakymo įsigaliojimo dienos pateikia Agentūrai:

15.5.1. duomenų apie valdos valdytojų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, atitikusius taisyklėse nustatytus reikalavimus susietosios pajamų paramos išmokoms gauti, suvestinę, užpildytą pagal šių taisyklių 3 priede nustatytą formą;

15.5.2. duomenų apie valdos valdytojų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių pavėluotai ŪGR registruotą mėsinų galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų perkėlimą ir (ar) kaitą ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpiu suvestinę, užpildytą pagal šių taisyklių 4 priede nustatytą formą;

15.6. per 5 d. d. nuo šių taisyklių 15.5 papunktyje nurodytų duomenų perdavimo Agentūrai elektroniniu būdu savivaldybėms pateikia duomenis apie valdos valdytojus, neatitikusius taisyklių reikalavimų išmokai gauti už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu einamaisiais metais laikytus mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, bei valdų valdytojų, tinkamų gauti paramą už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu einamaisiais metais laikytus mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, sąrašą;

15.7. el. priemonėmis perduoda Agentūrai VMVT teritorinių padalinių pagal taisyklių 17.1 papunktį atliktų patikrų vietoje duomenis.

16. Agentūra:

16.1. sudaro patikrai vietoje atrinktų valdų valdytojų, jų partnerių ir šeimos narių, laikančių mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, sąrašą ir jį pateikia Centrai ir VMVT. Papildomas sąrašas pateikiamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 30 d. Prireikus atlikti papildomas patikras vietoje nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d., teikia papildomus sąrašus pagal poreikį;

16.2. iki kitų metų sausio 1 d. pateikia Centrai asmenų, kurie:

16.2.1. yra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programų priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, vykdamas tęstinius įsipareigojimus pagal šiame papunktyje išvardytas priemones, sąrašus;

16.2.2. pateikė paraiškas Agentūrai pasibaigus plotų deklaravimo laikotarpiui ir (arba) pasibaigus šiam laikotarpiui Paraiškose nurodė, jog prašo skirti išmokas už visus valdoje valdos valdytojo ir (ar) partnerio (-ių), ir (ar) šeimos nario (-ių) laikomus mėšinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas;

16.3. gavusi iš Centro elektroninėmis ryšio priemonėmis duomenis, nurodytus šių taisyklių 15.5 papunktyje:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2024-03-25, paskelbta TAR 2024-03-25, i. k. 2024-05291

16.3.1. vadovaudamasi šių taisyklių IV skyriaus nustatyta tvarka, apskaičiuoja galutines išmokų sumas valdos valdytojams už jų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas;

16.3.2. užsako lėšas išmokoms išmokėti;

16.4. prireikus siunčia valdos valdytojui pranešimą, kuriame prašo nurodyti banko sąskaitos duomenis, jeigu Agentūrai atliekant mokėjimus paaiškėja, kad duomenų apie valdos valdytojo sąskaitą nėra ar turimi duomenys yra netikslūs;

16.5. iki kitų metų liepos 15 d. ŽŪM raštu pateikia informaciją apie bendras išmokėtas išmokų sumas pagal šias taisykles;

16.6. baigusi administruoti paramą už mėšinius galvijus, avis ir ožkas, informaciją apie apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas valdos valdytojui pateikia atskiru pranešimu, nurodydama tinkamų išmokai gauti mėšinių galvijų, atskirai avių, atskirai ožkų skaičių (vnt.) ir suteiktą paramos sumą (Eur) pagal atskirą ūkinių gyvūnų rūšį; iš viso tinkamų išmokoms gauti ūkinių gyvūnų skaičių ir paramos sumą (Eur);

16.7. informaciją apie EŽŪGF išmokų gavėjus, dėl kurių priimti sprendimai suteikti paramą pagal Strateginio plano intervencines priemones, skelbia Agentūros Informaciniame portale (toliau – Portalas) (<https://portal.nma.lt>). Informacija apie išmokų gavėjus skelbiama pagal reglamento Nr. 2021/2116 98 straipsnyje nurodytus reikalavimus. Informacija apie išmokų gavėjus skelbiama siekiant viešo ir skaidraus Strateginio plano intervencinių priemonių paramos lėšų panaudojimo. Informacija apie išmokų gavėjus Agentūros Portale skelbiama dvejus metus nuo pirminės jos paskelbimo dienos.

17. VMVT:

17.1. gavusi šių taisyklių 15.2 ir 16.1 papunkčiuose nurodytus sąrašus, organizuoja ir atlieka sąrašuose nurodytų valdos valdytojų ir (ar) jų partnerių, ir (ar) šeimos narių laikomų

mėsinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų, kurias atrinko Centras, patikras vietoje dėl Aprašo reikalavimų įgyvendinimo;

17.2. įveda į ŪGR patikrų vietoje, atliktų pagal taisyklių 17.1 papunktį, duomenis iki einamųjų metų gruodžio 31 d.

18. Išmokų lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS IŠMOKŲ IR SANKCIJŲ APSKAIČIAVIMAS

19. Išmokos valdų valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas mokamos vadovaujantis Centro atliktais ir Agentūrai pateiktais duomenimis.

20. Valdos valdytojams, kurių valdose buvo atliktos patikros vietoje, galutinė išmokų suma apskaičiuojama atsižvelgiant į patikros vietoje rezultatus.

21. Jeigu ŪGR įregistruotų mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičius yra didesnis už skaičių, nustatytą vykdant administracinę kontrolę arba patikras vietoje, išmokos apskaičiuojamos atsižvelgiant į patikros metu nustatytų mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičių, išskyrus atvejus, išdėstytus šių taisyklių 22–23 punktuose. Parama negali būti skiriama už didesnę mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičių, negu yra įregistruota ŪGR.

22. Išmokos, įskaitant ir išmoką su priedu už vykdytą produktyvumo tyrimą, valdos valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas sumažinamos, kai nustatomi Apraše nurodytų reikalavimų nesilaikymo atvejai:

22.1. jeigu pateikus paraišką gauti išmokas pagal šias taisykles nustatoma, kad ŪGR įregistruotų ir pagal šių taisyklių 21 punktą nustatytų mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičius skiriasi (nustatomi Apraše nurodytų reikalavimų nesilaikymo atvejai), išmokų suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti pagal šias taisykles už atitinkamą paramos mokėjimo laikotarpį, sumažinama procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu Apraše nurodytų reikalavimų neatitinka ne daugiau kaip trys mėšiniai galvijai ir (ar) avys, ir (ar) ožkos, kurių tapatybės neįmanoma nustatyti pagal duomenis ŪGR ir (ar) galvijo pase (jei turi). Tuo atveju, kai Apraše nurodytų reikalavimų neatitinka ne daugiau kaip trys mėšiniai

galvijai ir (ar) avys, ir (ar) ožkos, kurių tapatybę galima nustatyti pagal duomenis ŪGR ir (ar) galvijo pase (jei turi), išmokų suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti už paramos reikalavimus atitinkančius ūkinius gyvūnus, nemažinama, tačiau išmokos už šiuos ūkinius gyvūnus nėra skiriamos;

22.2. jeigu ŪGR įregistruotas ir pagal šių taisyklių 21 punktą nustatytas mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų, neatitikusių Aprašo reikalavimų, skaičiaus skirtumas yra didesnis nei 3 (trys), išmokų suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti pagal šias taisykles už atitinkamą paramos mokėjimo laikotarpį, sumažinama:

22.2.1. procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu procentinis neatitikimų dydis ne didesnis kaip 30 proc.;

22.2.2. dvigubu procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu procentinis neatitikimų dydis yra didesnis kaip 30 proc., bet ne didesnis kaip 50 proc.

23. Išmokos valdos valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikomus mėšinius galvijas ir (ar) avis, ir (ar) ožkas atitinkamą išmokos mokėjimo laikotarpį neskiriamos, jeigu pagal šių taisyklių 24 punktą apskaičiuotas procentinis dydis yra didesnis kaip 50 proc.

24. Procentinis neatitikimų dydis apskaičiuojamas ŪGR įregistruotų mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičių ir pagal šių taisyklių 21 punktą nustatyto mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų skaičiaus skirtumą dalijant iš nustatyto skaičiaus.

25. Agentūra, atlikusi administracinę kontrolę ar pagal VMVT atliktas patikras vietoje nustačiusi, kad pareiškėjas nesilaikė reikalavimų susietosios pajamų paramos išmokai gauti ir (arba) pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas ir (arba) nesilaikė paramos paraiškoje numatytų reikalavimų, turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos išmokų sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašomomis arba gautomis išmokomis susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

26. Už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos skaičiuojamos pagal Sankcijų už paramos sąlygų reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą atskiru žemės ūkio ministro įsakymu.

27. Valdos valdytojas ir (ar) jo partneris, ir (ar) šeimos narys privalo ne vėliau kaip per 48 val. (išskyrus atvejus, kai patikros vietoje negalima atlikti dėl objektyvių priežasčių) nuo informavimo apie patikrą sudaryti tinkamas sąlygas VMVT pareigūnams saugiai atlikti laikomų mėšinių galvijų ir (ar) avių, ir (ar) ožkų patikrą vietoje pagal Agentūros atrinktą konkrečią susietosios pajamų paramos schemą už ūkinį gyvūną arba pagal kelias susietosios pajamų paramos schemas už ūkinius gyvūnus. Jei valdos valdytojas ir (ar) partneris, ir (ar) šeimos narys VMVT pareigūnams neleido atlikti patikros vietoje arba nesudarė tinkamų ir

saugių sąlygų patikrinti laikomus ūkinius gyvūnus (neatskyrė ūkinius gyvūnus pagal rūšis, nesuvarė į aptvarus, neleido ūkinių gyvūnų pažymėti specialiomis priemonėmis ir pan.), išmokos už mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas valdos valdytojui nemokamos pagal Agentūros atrinktą patikrai konkrečią schemą ar kelias schemas (pvz.: mėsiniai galvijai pagal susietosios pajamų paramos mėsinių galvijų augintojams schemą ir ožkos pagal susietosios pajamų paramos ožkų augintojams schemą). Jei valdos valdytojas ir (ar) partneris, ir (ar) šeimos narys dvejus metus iš eilės neleido VMVT pareigūnams vykdyti patikros vietoje, išmokos už atitinkamos rūšies ūkinius gyvūnus (mėsinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) ožkas) valdos valdytojui nemokamos tais metais, kai buvo užfiksuotas pakartotinis neleidimas atlikti patikros vietoje, ir ateinančiais metais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-238](#), 2024-03-25, paskelbta TAR 2024-03-25, i. k. 2024-05291

28. Teisė į išmokas neprarandama:

28.1. jei patikros vietoje metu yra nustatoma, kad:

28.1.1. mėsinis galvijas ir (ar) avis, ir (ar) ožka turi vieną iš dviejų įsagų, tuomet šie ūkiniai gyvūnai laikomi tinkamais paramai gauti, jeigu galima pagal duomenis ŪGR, galvijo pase (jei turi), nustatyti jų tapatybę;

28.1.2. jei mėsinis galvijas ir (ar) avis, ir (ar) ožka yra vienintelis valdoje ūkinis gyvūnas, neturintis abiejų ausų įsagų, jis laikomas tinkamu gauti paramą, jeigu šio ūkinio gyvūno tapatybę galima nustatyti pagal duomenis ŪGR, galvijo pase (jei turi), bet su sąlyga, kad ūkinio gyvūno laikytojas (valdos valdytojas ar partneris, ar šeimos narys) pateikė įrodymų, kad jau yra atlikęs atgaminamų ausų įsagų užsakymą ir sumokėjęs nustatyto dydžio įmoką (pateikia pinigų pavedimo kvitą ar mokėjimo įvykdymą pagrindžiantį dokumentą kompiuterinėje laikmenoje) iki pranešimo apie patikrą vietoje gavimo;

28.2. jei šių taisyklių reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo valdos valdytojo valios ir išimtinių aplinkybių, nurodytų reglamente Nr. 2021/2116. Tokiais atvejais valdos valdytojas per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo valdos valdytojo valios nepriklausančias aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas tai įrodančius dokumentus.

V SKYRIUS PAPILDOMOS NUOSTATOS

29. Valdos perdavimas vykdomas taip, kaip nurodyta Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse. Tais atvejais, kai dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo valdos valdytojo valios (*force majeure*) (pareiškėjo mirtis), valda perduodama kitam žemės ūkio veiklos

subjektui, kuris buvo įregistravęs valdą iki perdavimo, susijungus valdoms, laikotarpis, kurį mėsinius galvijos, avis, ožkas išlaikė valdos perdavėjas, įskaitomas valdos perėmėjui.

30. Valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d. įskaitytinai, valdos valdytojas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų gruodžio 31 d. valdos valdytojui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

31. Už paraiškoje ir patikros vietoje metu pateiktos informacijos teisingumą atsako ją pateikę valdų valdytojai ir (ar) partneriai, ir (ar) šeimos nariai, laikantys mėsinius galvijos ir (ar) avis, ir (ar) ožkas.

32. Už tinkamą paramai mėsinių galvių ir (ar) avių, ir (ar) ožkų apskaičiavimą kiekvienam valdos valdytojui ir (ar) partneriui, ir (ar) šeimos nariui, laikančiam mėsinius galvijos ir (ar) avis, ir (ar) ožkas, bei duomenų pateikimą Agentūrai pagal su Agentūra suderintus funkcijų atlikimo tvarkos aprašus atsako Centras.

33. Už sankcijų ir galutinių paramos sumų apskaičiavimą, paramos pervedimą valdų valdytojams ir pervestų lėšų apskaitą atsako Agentūra.

34. Už patikrų vietoje atlikimą ir informacijos pateikimą Centrai pagal su Agentūra suderintus šių funkcijų atlikimo tvarkos aprašus atsako VMVT.

35. Valdų valdytojai, gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėto išmokų gavimo (sąmoningai patvirtino klaidingus duomenis), atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos paramos lėšos susigrąžinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. ŽŪM, Agentūros, Centro, VMVT sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka administracinių ginčų komisijai, arba Lietuvos Respublikos administracinių

bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo skundo gavimo dienos.

39. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

40. Pasikeitus šioms taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems išmokų gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-238](#), 2024-03-25, paskelbta TAR 2024-03-25, i. k. 2024-05291

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 3D-101 „Dėl 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už mėsinius galvijus, avis ir ožkas administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo